

БРЕКЗІТ: СУТНІСТЬ ТА ПРИЧИНИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Передумови та причини виходу Великої Британії з Європейського Союзу.

Ключові слова: *брекзит, Великобританія, ЄС, імміграція, референдум, Тереза Мей,*

Abstract

A preconditions and reasons for withdrawal of Great Britain from the European Union

Key words: *brexit, Great Britain, EU, immigration, referendum, Teresa May*

Вихід Великої Британії з ЄС – питання, яке неодноразово піднімалося консервативними та націоналістичними партіями, що закінчилось референдумом 23 червня 2016 р.

Після парламентських виборів у Великій Британії у травні 2015 року переобраний прем'єр-міністр Сполученого Королівства Девід Камерон підтвердив прихильність до маніфесту Консервативної партії у проведенні референдуму щодо британського членства в Європейському Союзі до кінця 2017 року. Ще у січні 2013 року Камерон пообіцяв, що проведе такий референдум, якщо його партія отримає більшість на виборах. 25 липня 2015 р. газета "Independent" з посиланням на джерела в британському уряді повідомила про те, що Девід Камерон може призначити референдум щодо членства в Євросоюзі на червень 2016 року.

Терміни "Brexit" використовують для позначення виходу Британії з ЄС (англ. "Britain"+"exit")

Референдум щодо членства Великої Британії в ЄС пройшов у Великій Британії та Гібралтарі 23 червня 2016 року.

Результати проведення даного референдуму:

- 51,9 % виборців виявили своє бажання покинути ЄС.
- 48,1 % виборців побажали залишитися в складі Європейського Союзу.
- Шотландці та жителі Північної Ірландії в цілому виявили своє бажання залишитися в складі ЄС, а ось валлійці й англійці, без Лондона, проголосували за вихід [1].

У референдумі було дозволено голосувати громадянам Великобританії, Ірландії і країн Співдружності. Навіть громадяни Великобританії, які проживають за кордоном не більше п'ятнадцяти років можуть проголосувати і висловити свою думку з цього приводу. Віддати свій голос також зможуть члени Палати лордів і громадяни країн Співдружності, що проживають в даний момент в Гібралтарі.

Урядом Великобританії у вересні 2015 було проголошено офіційне формулювання питання, яке буде виставлено на голосування референдуму, з можливістю відповісти тільки «так» або «ні».

Ще в далекому 1973 році членство Великобританії в Європейському союзі було під великим питанням і викликало сумніви в уряді країни. Ці сумніви виникли відразу після приєднання Великобританії до тодішньої Європейської економічної спільноти [2].

У 2015 році питання членства Британії в ЄС залежав від переговорів з Союзом, тому що Великобританія хотіла домогтися вигідніших для своєї країни і громадян умов членства. Тому відразу після травневих виборів 2015 року прем'єр міністр Великобританії оголосив про початок процесу переговорів з Європейським Союзом і перегляд правил членства Великобританії в ЄС.

Основні питання, які були винесені Великобританією на обговорення:

- Зміна міграційного законодавства
- Відмова від подальшого політичного зближення Великобританії з ЄС

Ці питання були також умовами Сполученого Королівства для збереження членства в ЄС.

В продовженні процесу переговорів в листопаді 2015 року уряд Великобританії направив офіційний відкритий лист представнику Європейської Ради Дональду Тиску, в якому були викладені основні цілі, розділені на чотири блоки, які Великобританія хоче домогтися в результаті переговорів:

1. Вільна торгівля на світовому ринку, а не тільки в зоні ЄС.
2. Зниження рівня бюрократії і регулювання бізнесу, підвищення конкурентоспроможності ЄС.
3. Повага суверенітету країни і бажання відмовитися від подальшої тісної побудови політичного союзу. Оскільки економіка Великобританії займає п'яте місце за величиною в світі, зняття обмежень Євросоюзом.
4. Контроль імміграції. Введення правила: емігранти, які приїжджають до Великобританії з країн ЄС повинні пропрацювати не менше 4-х років у Великобританії для отримання допомоги і соціального житла. Припинення дії правила, за яким відправляється допомога на дітей за кордоном. Також можливість приїжджати в GB громадян з усіх країн світу, зняття обмежень [3].

На засіданні Європейської ради в грудні 2015 року керівники країн членів Європейського Союзу обговорювали вимоги Великобританії. По трьох з чотирьох пунктів було досягнуто компромісу, по четвертому не змогли досягти згоди, так як на думку більшості представників країн ЄС, проблему з еміграцією вирішити не можна, так як це порушує право на свободу пересування на єдиному ринку ЄС, що є однією з головних ідей Європейського Союзу.

У лютому 2016 між Європейським Союзом і Великобританією було досягнуто компромісу за всіма висунутими вимогами, після чого прем'єр міністр Британії заявив про запланований Референдум, який відбудеться 23.06.16 і всі зможуть висловити свою думку, проголосувавши за вихід з ЄС або за збереження членства Великобританії в Європейському союзі.

На думку експертів, вихід Великобританії з ЄС призведе країну до ослаблення партнерства з країнами Євросоюзу. ЄС є головним торговим партнером Британії, і після виходу Великобританії доведеться укласти торговельні угоди з 27 країнами-членами ЄС, щоб мати можливість продавати товари з Великобританії в Європі, але це вже може бути не на таких вигідних умовах для Британії. Жорсткість правил міграції. З іншого боку, як позитивний фактор, Британія зможе ввести обмеження для іммігрантів, в тому числі на соціальні блага [4].

Щоб вийти з ЄС, Велика Британія змушена була скористатися процедурою, прописаною в статті 50 Лісабонської угоди. Прем'єр-міністр Тереза Мей запустила процес 29 березня, надіславши відповідного листа президенту Європейської Ради Дональду Туску. З цього моменту на Британію більше не розповсюджується дія різноманітних євросоюзівських угод.

Були сформовані дві команди з обох сторін, які мають провести переговори щодо умов виходу. Європейську очолює французький політик Мішель Барньє, а британську - Девід Девіс.

Згадана 50-та стаття на весь процес розлучення дає два роки. Тобто він має чіткий дедлайн - 30 березня 2019 року [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вихід Великої Британії з Європейського союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Вихід_Великої_Британії_з_Європейського_союзу
2. Яковюк І.В. Brexit: Причини і наслідки британського референдуму [Електронний ресурс] / І. В. Яковюк // – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/11247>
3. Wishart Ian. The truth about the 10 biggest brexit myths of the moment. [Електронний ресурс] / Ian Wishart // Bloomberg Politics. - Режим доступу: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-11-01/the-truth-about-the-10-biggest-brexit-myths-of-the-moment>
4. Malova Olga. Brexit the arguments at a glance . [Електронний ресурс] / Olga Malova // Euronews. - Режим доступу: <http://ua.euronews.com/2016/05/12/brexit-the-arguments-at-a-glance>
5. Яким буде брекзит головні те Терези Мей. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://espreso.tv/article/2017/01/17/yakym_bude_brekzit_golovni_tezy_terezy_mey

Барвінченко Вікторія Іванівна – студентка факультету комп'ютерних систем та автоматики групи 2СІ-15б, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, victoria2726@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, м. Вінниця.

Viktoria Barvinchenko – student of faculty for computer systems and automation group 2SE-15b, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia city, victoria2726@gmail.com

Supervisor: **Valeri Kornienko** – Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnitsa.